

Persbericht

Utrecht, 16 april 2024

**Besparingen door inzet biosimilars lopen op tot bijna 800 miljoen euro per jaar.
*Maar er zijn zorgen over toekomstige ontwikkelingen.***

Het Instituut Verantwoord Medicijngebruik heeft berekend dat in de periode 2015-2022 de inzet van biosimilars bij vijf verschillende biologische geneesmiddelen heeft geleid tot een kostenbesparing van 82%. Aan deze middelen gaf Nederland in 2015 662 miljoen euro uit. In 2022 waren de uitgaven aan dezelfde middelen gedaald tot 169 miljoen, terwijl er veel meer patiënten werden behandeld. Als we het aantal patiënten uit 2022 zouden hebben behandeld tegen de kosten per patiënt van 2015 dan had dat 954 miljoen gekost. We gaven echter 169 miljoen uit.

Het rapport 'Biosimilar Beloften Waargemaakt' van maart 2024 is een vervolg op het rapport dat in 2021 werd gemaakt na afsluiting van het project 'Biosimilars op Maat' dat het IVM in opdracht van het ministerie van VWS uitvoerde samen met de Initiatiefgroep Biosimilars Nederland.

Enkele uitkomsten:

- De uitgaven per patiënt per jaar dalen na de introductie van biosimilars met 70 tot 87%. Dit gebeurt stapsgewijs, met de grootste prijsdaling in de eerste jaren na introductie van biosimilars.
- Bij de TNF-alfaremmers zijn voor drie van de vijf stoffen biosimilars beschikbaar. De uitgaven per patiënt per jaar daalden ook voor de producten waar nog biosimilar voor beschikbaar is, met ongeveer 35%. De lagere prijzen van biologische geneesmiddelen hebben een positief effect op patiënten: méér patiënten kunnen eerder worden behandeld met een biosimilar of gelijkwaardig geprijsd alternatief.
- Er zijn grote verschillen tussen ziekenhuizen in het overstappen op biosimilars, vooral bij subcutaan toegediende referentiegeneesmiddelen. In alle ziekenhuizen blijft ruimte voor individueel maatwerk.
- Tussen 2019 en 2022 is het aantal patiënten dat een biosimilar gebruikt meer dan verdubbeld. Met name de UMC's - die tot 2022 relatief weinig biosimilars verstrekten - maken een inhaalslag in 2022, die waarschijnlijk grotendeels door het product adalimumab wordt verklaard.

Door doelmatigere inzet van het geneesmiddelenbudget ontstaat financiële ruimte voor nieuwe innovatieve geneesmiddelen. Zo leveren biosimilars indirect een bijdrage aan de innovatie in de zorg. Het rapport laat het positieve effect zien van het programma Biosimilars Op Maat (BOM) in de beeldvorming over biosimilars in de zorg.

Conclusie is helder maar toekomst onzeker

De conclusie is dat biosimilars op dit moment van grote betekenis zijn voor de kostenontwikkeling in de zorg. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan de duurzame betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg.

De toekomst is echter onzeker. *Blijven fabrikanten nieuwe biosimilars ontwikkelen?* We zien dat de

komende jaren slechts voor een minderheid van biologische geneesmiddelen na verloop van hun marktexclusiviteit biosimilars zullen komen. De kosten om een biosimilar te ontwikkelen wegen niet op tegen de onzekere markt met de lage prijzen die momenteel voor biosimilars worden betaald. Het agressieve onderhandelen over de prijs van biosimilars heeft in steeds meer gevallen een negatief effect op de komst van toekomstige biosimilars. *En wat kunnen we doen tegen evergreening, de truc van innovatieve farmaceutische bedrijven om zo lang mogelijk patent en marktexclusiviteit te behouden om op die manier de prijzen van hun geneesmiddelen hoog te houden?* Betrouwbare en onafhankelijke informatie over nieuwe biosimilars aan zorgprofessionals en patiënten is nodig. De komende jaren gaan meer specialismen voor het eerst de beschikking krijgen over biosimilars. Het IVM blijft aandacht vragen voor het belang van een zorgvuldige introductie van biosimilars. Zorgverzekeraars Nederland steunt het IVM hierin.

Over het IVM

Het IVM is de neutrale kennis- en implementatieorganisatie die landelijk de kwaliteit, veiligheid en betaalbaarheid van het geneesmiddelengebruik verbetert. Het IVM doet dat door beleid en wetenschap te vertalen naar praktische handvatten voor iedereen die in de dagelijkse praktijk met medicijnen te maken heeft. Onder meer het landelijk meldpunt voor medicatie-incidenten (VMI) en de IVM-academie waar inmiddels meer dan 200.000 cursisten staan ingeschreven, maken deel uit van het IVM. Verder ondersteunt het IVM het FTO in Nederland, geeft informatie over nieuwe geneesmiddelen(groepen), verricht toegepast onderzoek, voert audits uit en geeft adviezen over medicatieveiligheid in de langdurige zorg. Ook verzorgt het IVM de landelijke campagnes over geneesmiddelen en verkeer.

Over Biosimilars

Geneesmiddelen bepalen voor meer dan 10% de zorgkosten in Nederland. Nieuwe innovatieve geneesmiddelen, die vaak beschermd zijn met patenten, bepalen voor een groot deel deze geneesmiddelenkosten. Door hun marktexclusiviteit is er weinig concurrentie en kunnen deze middelen hoge prijzen vragen. Bij het aflopen van de marktexclusiviteit en wanneer er merkloze geneesmiddelen beschikbaar komen - zoals biosimilars of generieke geneesmiddelen - dalen de prijzen.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de afdeling communicatie van het IVM, Mirjam Dijsselbloem of Vanessa Zunnebeld, pers@ivm.nl of 0888-800 400.

Voor algemene informatie over het IVM, zie www.ivm.nl.